

ГИЙОМ АПОЛИНЕР ГРАФИНЯ ФОН АЙЗЕНБЕРГ

Превод от френски: Мария Коева, 1985

chitanka.info

Граф фон Айзенберг много обичаше първата си жена.

Беше се запознал с нея като студент в Бон и се бе оженил след доста продължителен годеж. През медения си месец, след обиколка по море в Норвегия и пътешествие из Италия, съпрузите се установиха в собственото си имение на брега на Рейн, в подножието на Зибенгебирге.

Местността беше прекрасна. От парка, в който нагъсто се извисяваха сребристите борове, придаващи великолепие на рейнските градини, се виждаха реката и легендарните върхове, където Зигфрид убил змея.

Един ден в началото на есента графът, комуто се бе наложило да отиде в Кьолн, се завърна по-рано, отколкото бе обявил.

Той бутна вратата на парка и грозно изруга при гледката, открила се пред очите му.

Графинята седеше на обрасла с мъх каменна пейка, а един млад, разгърден градинар бе коленичил пред нея.

Обезумял от ревност, графът се втурна право към смаяната двойка и без да погледне жена си, сграбчи момъка през кръста и го запрати отвъд зида, на пътя, който минаваше покрай имението.

Градинарят, убит на място, бе прибран от случайни минувачи. Загадъчната му във всяко отношение смърт бе приписана на отчаяна постъпка от негова страна и това предполагаемо самоубийство приключи въпроса.

Ала свършено бе със съпружеското щастие на графа. Той повече не продума на жена си и я принуди да живее откъсната от света.

В очите на прислугата разривът между съпрузите с нищо не се проявяваше, но бе дълбок.

Две равни по сила гордости се бяха сблъскали и прошка не можеше да се очаква ни от едната, ни от другата страна. Графинята не се бе оправдала и презрителното ѝ държане към съпруга твърде ясно показваше, че не се смята за виновна и че едно обяснение би сринало предубеждението му. Любовта ѝ обаче бе мъртва, докато страстта на графа се разпалваше от съжалението, че може би е проявил несправедливост, и той страдаше като грешен дявол.

Между любовта и гордостта стои грубостта, чрез която те се проявяват. Нямаше оскърбление, което графът да не бе нанесъл на жена си. Животът стана непоносим. Графинята взе решение да избяга от омразния ѝ вече мъж.

Година по-късно, в понеделника преди Великден, графа го нямаше у дома. Облакътена на зида пред къщата, графинята гледаше Рейн. Оттам минаваха параходи и отнасяха надалеч студенти и девойки, на уста с дружни песни, които ехото повтаряше.

По пътя се зададе керван. Бяха цигани — красиви и дрипави. Вървяха пешком до каруците, пълни с жени и деца. Едни водеха коне за юздите, други теглеха след себе си мечки, маймуни или кучета. Пътем просека милостиня и изглеждаха горди като свободата.

Имаше сред тях и стари, и млади. Един момък със златни халки на ушите втренчено гледаше графинята, чието сърце се разтуптя. Тези скитници, животните им, звуците на цитра и на чинели, идещи от колите, се наложиха над съдбата ѝ. Тя помахаша с ръка, прехвърли се през зида и падна в прегръдките на циганина с обиците.

— Нищичко нямам — каза му тя, — искаш ли да ме вземеш такава и да ме обичаш цял живот?

Той отвърна строго:

— Да, искам, но помни, че в нашия език една е думата за Живот и Смърт, както за Вчера и Днес, а също и за Любов и Омраза.

... И въпреки всички издирвания, предприети по заповед на графа, следите на графинята не бяха открити.

Четиридесет години се изнизаха в живота на графа. Косите му побеляха. Любовта му си бе отишла с циганите и бе отнесла със себе си щастието.

Оттогава в нищо не му бе провървяло. В кариерата си се сблъска единствено с огорчения. По разум, а и за да отстъпи пред молбите на роднините, той се ожени повторно за една своя братовчедка, която не обичаше, и тя почина при раждане на дъщеря.

Тогава графът се оттегли в рейнската къща в подножието на Зибенгебирге, за да доизживее дните си в грижи за своето дете.

Един ден се наложи да отиде в Кобленц и на път за гарата срещна табун цигани, които с колите си и с дресираните си животни следваха главния път.

Една стара циганка се приближи към него, за да попроси милостиня. Той я погледна и остана поразен, откривайки в това старческо лице, загрозено и обезобразено от живота, известно сходство с прелестните черти на първата графиня фон Айзенберг.

Отбеляза тази прилика, но без да се спре на нея, защото нима можеше да има нещо общо между някаква стара циганка, която дъвчеше лескова клонка, окичена с реси, и графинята, която несъмнено се бе удавила в Рейн, а тялото ѝ бе останало неоткрито, сякаш рейнските джуджета го пазеха неподвижно, но живо, в кристален ковчег в дълбините на някоя от приказните си пещери.

... Наместо да приеме парата, подадена от графа, циганката отдръпна ръка. Монетата падна в праха.

— Моето име — извика старицата — е дума, която в нашия език означава едновременно Щастие и Нещастие. Щастие за мен, ала за теб — нещастие.

Графът бе отминал. Той чу думите, които го смутиха, ала бързаше и се ядоса, че обръща внимание на брътвежа на някаква циганка.

Забърза крачка и на качване във влака за Кобленц вече бе забравил случката.

Когато вечерта се завърна, намери къщата си изгоряла. Пожарът я бе унищожил из основи, а пепелището още димеше.

Изненадана от пламъците, дъщеря му от ужас бе скочила от прозореца, за да им се изплъзне. Бе умряла на място.

В тълпата се говореше за някакъв табун цигани, които се навъртали около къщата. В пожарището, наред рухналия дом, бяха видели стара циганка, която буйно танцувала и подрънквала с дайрето си.

Когато се опитали да я заловят, тя пъргаво избягала и изчезнала в мрака.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.